

Møguleikar eru á djúpum vatni

— um framleiðslu- og solulið kunnu finna útav at avseta fiskin segði Jákup Reinert, fiskifróðingur m.a. á pallborðsfundi í Norðurlandahúsinum fyri nýggjár. Hann vísti á, at vit mugu vera varnir tá vit fiska á djúpum vatni, tí fiskastovrnarnir har eru lættir at ovfiska, men við skynsamum fiskiskapi kunnu vit helst í nøgd fáa eitt gott iskoyti til verandi veiðu.

Jákup Reinert segði eisini, at grundarlag er helst ikki fyri nýlógum í ein nýggjan fiskiflota til hetta fiskari, heldur eiga verandi skip at hava hetta sum iskoyti segði fiskifróðingurin m.a.

Vit prenta innlegg til pallborðsfund í Norðurlandahúsinum í sambandi við ársfundin hjá Føroya Fiskimannafelag 30. desember, sum Jákup Reinert, fiskifróðingur helt.

Sum eg havi skilt, so snýr hesin pallborðsfundur seg um, hvort tað er møgult at fáa nakað burtur úr teimum fiskasløgum, sum vanliga verða kastað út- aftur av teimum føroysku fiskiforunum, kanska serliga av teimum skipum, sum troyta tað djúpa vatnið.

Tá eg sum fiskifróðingur eri biðin um at luttaka í hesum orðaskifti, er ætlanin helst, at eg skal siga nakað um hesi fiskasløg, t.d. livfrøði, stovnsstøddir, veiðumøguleikar o.a. Lat tað tí verða sagt

alt fyri eitt, at okkara kunnleiki til tað djúpa vatnið er enn alt ov litil til, at ein neyv lýsing kann verða givin av livfrøði, ferðingum o.ø. hjá djúpvatnsfiskastovnunum, og enn minni ein verulig stovnsmeting.

Hin vegin hava vit nú í fleiri ár savna inn upplýsingar um tað djúpa vatnið og eru tí farnir at homa stöðuna. Ein góð hjalp til hetta eru úrslit frá serstakliga sovjetiskum kanningum, sum hava verið gjordar á hvørjum ári síðani 1977. Talan er um trólkannar á dýpum frá 500 metrum og niður á umleið 1500 metrar.

Eg kann nevna, at veiðan hjá teimum onkuntíð er komin upp á 8 tons um timan, og 3-5 tons um timan hava verið vanlig olli árin, men bert í tíðarskeiðinum november-februar; hinar árstíðirnar hefur verið nógv minni at

fáa. Um 60-90% av veiðuni er kubbata langasporl, restin serstakliga ymisk havasløg, slætthóvð, stinglaksur o.a.

Litil og eingin áhugi hefur tó verið hjá framleiðslu- og soluliðnum eftir hesum djúpvatnsfiskasløgum, og Fiskirannsóknarstovan hefur tí ikki gjørt tað nógv við spurningin. Í mai í ár fóru vit tó undir eitt projekt saman við Heilsufroðiligu Starvsstovuni og Føroya Fiskasolu; seinni kom p/f Regn eisini við. Endamálið við hesum samstarvi var í stuttum at kanna móguleikarnar fyri at fáa nakað burtur úr langasporli, stinglaksi og skrubbhávi.

Vit á Fiskirannsóknarstovuni skuldu fáa fatur á fiskinum, Heilsufroðiliga Starvsstovan skuldi hava eftirlit við góðskuni og stila fyri framleiðsluáttum, og Føroya Fiskasola skuldi selja. Eg skal her í

stuttum greiða frá okkara parti.

Til royndina nýttu vit 2 skip — Hans Erik og Magnus Heinason; hetta fyri lutvist at kunna samanbera veiðueffektivitetin millum trol og linu, lutvist fyri at kunna samanbera góðskuna við hesum báðum veiðuáttum. Roynt varð á djúpum vatni vestan- og sunnan-

fyrir; Hans Erik var eisini á Hatton Bank leiðini. Úrslitini voru í stuttum hesi:

— Heilt nógvur havur var at fáa, serliga við Hans Eriki, men trupult var verða helst at sleppa av við hann av orsökum, sum Marjun óivað fer at koma inn á.

— Litlið var til at langasporli um hesa tíðina, og trollið fiskaði tað, ið var. (Tó fingi vit væl av einum langasporlaslag, sum vit nevna hvassskrubbuta langasporl, á eini setul. Hetta er óivað, tí at langasporlið ikki stendur so tætt hesa ársins tíð.

— Næstan eingin stinglaksur tekst á linu, heldur ikki á eini serutgjordari stinglaksalínu frá Madeira; harafturimóti stóð ikki á hjá Magnus Heinasyni at fáa tær nøgdir, sum skuldu brukast til royndina; eg kann nevna, at hann upp á 5-6 dagar fekk yvir 400 kassar.

Fyri at taka saman um, so er helst rætti at siga, at vit á djúpum vatni hava móguleikar, um framleiðslu- og solulið kunnu finna útav at avseta

Litil og eingin áhugi hefur verið hjá framleiðslu- og soluliðnum eftir djúpvatnsfiskasløgum

Jákup Reinert, fiskifróðingur hefur staðið fyri fleiri av kanningunum á djúpum vatni, sum eru gjordar umborð á Magnus Heinasyni

fiskin. Út frá einum fiskifróðiligum sjonarmiði má eg tó viðmerkja, at yvirhefur er tað so, at fiskastovnar á djúpum vatni eru meiri særbarir yvir fyri fisking enn teir á grynri vatni; orsøkir til hetta eru serliga:

— Fiskarnir vaksa seint vegna ov litla føði

— Fiskastovrnarnir eru ikki so storir av somu grund

— Fiskarnir verða ikki kynsbúnir, fyrr enn teir eru rættuliga gamlir.

Alt hetta ger, at teir eru sera lættir at ovfiska, men við skynsamum fiskiskapi kunnu vit helst í nøgd fáa eitt gott iskoyti til verandi veiðu.

Eg vil at enda loyva mær at undirstríka, at nøgdirnar av fiski, talan er um, eru avmarkaðar; eisini er veiðan nógv bundin av árstíðunum, so grundarlag er helst ikki fyri nýlógum í ein nýggjan fiskiflota til hetta fiskari; heldur eiga verandi skip at hava hetta sum iskoyti ella sum tað eitur á fremmandum máli, sum nisju-fiskari.

